

# Resultat av forskningsstudie kring försämrat minne.



Skaraborgs sjukhus har under 2015-2018 medverkat i ett EU-projekt för personer som upplever problem i vardagen kopplat till ett försämrat minne. Övriga länder som deltagit i projektet är Spanien, Italien, Israel och Nederländerna.

Studieupplägget har varit att jämföra 2 interventionsgrupper med en kontrollgrupp för att studera interventionens resultat. Chalmerscentret Centre for Healthcare Improvement, CHI, har, tillsammans med Skaraborgs sjukhus ansvarat för utvärderingen av projektet.

## Upplägg för SkaS

**Interventionsgrupp 1:** Specialistutredning i hemmet i enlighet med en vårdmodell som baseras på vårdkontakter i patienternas hem, kallad Skaraborgsmodellen. Det multiprofessionella mobila teamet har bestått av läkare, sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut.

**Interventionsgrupp 2:** Utredning i hemmet i enlighet med Skaraborgsmodellen (med multiprofessionellt mobilt team) och med stöd kring fysisk och kognitiv aktivitet med hjälp av surfplatta med övningar

**Kontrollgrupp:** Specialistutredning enligt de rutiner som finns på Skaraborgs sjukhus.

Totalt har över 500 patienter från fyra länder deltagit i studien. De studerade åtgärderna skiljer sig åt lite mellan de olika länderna, mer information finns på [www.deci-europe.eu](http://www.deci-europe.eu)

IT-lösningen i projektet har bestått av tre delar, som deltagarna i projektet har fått tillgång till:

- Övningar på surfplatta för att träna kognitiva förmågor (interventionsgrupp 2).
- Fysisk aktivitet via videoledda instruktioner på surfplatta (interventionsgrupp 2).
- Aktivitetsmätning med hjälp av en SmartWatch (endast vissa deltagare)

## Deltagare

Information om studien gick ut till vårdcentraler och kommuner. Broschyrer trycktes och därefter annonserades det i alla lokaltidningar. Annonserna var den kanal som gav mest respons, fler än det antal som fick delta.

För att vara med i studien skulle deltagaren ha fyllt 60 år och ha ganska lindriga minnesbesvär. Man var också tvungen att bo i Skaraborg.

Först gjordes ett screeningbesök för att avgöra om studien var lämplig för deltagaren. Därefter inkluderades deltagaren och lottades till respektive grupp (kontroll, intervention 1 eller intervention 2) och utreddes med specialistutredning (inklusive 2 lumbalpunktioner = ”stick i ryggen”).

## Syfte

Syftet med studien var att se om fysisk träning, kognitiv träning och ett gott vårdmässigt omhändertagande kunde förhindra försämring av minnet, eller rent av förbättra minnet och om livskvalitén för den drabbade och dennes närstående kunde öka. Här stämde Skaraborgsmodellens arbetssätt in i EU-projektets intentioner, varför projektet passade bra för att uppnå syftet.

## Slutsatser

Patienterna har överlag visat sig vara nöjda med den utredning och stöd som de har fått hemma via mobilt team. IT-lösningarna har av de flesta uppskattats, dock anser många att IT-lösningarna har varit krångliga på olika sätt, främst gällande inloggning och hantering av de kognitiva spelen. Vid intervjuer och avslutningssamtal för båda grupperna såg vi att patienterna har tagit till sig individuella råd gällande fysisk och kognitiv träning.

- Beträffande MMSE (det minnestest, som gjordes vid screeningbesök och vid slutbesök), blev interventionsgrupp 2 statistiskt bättre i snitt. Hos interventionsgrupp 1, såg man en trend till förbättring. Denna förbättring såg man inte i kontrollgruppen.

- Beträffande självskattad fysisk träning vid start jämfört med vid slut av studien, var både interventionsgrupp 1 och 2 signifikant aktivare vid utskrivning. Kontrollgruppen hade inte alls ökat sin fysiska träning. Man såg liknade resultat beträffande självskattad kognitiv aktivitet men där var inte resultaten lika tydliga.
- Beträffande likvorkmärkörer (sticket i ryggen), såg man ingen större förändring vid andra sticket i någon grupp, jämfört med vid det första sticket.
- Beträffande livskvalitet har en ökad andel personer rapporterat ”bättre hälsa idag”, efter 6 månader.

## Framtiden

Eftersom det framkommer tydligt, att deltagarna uppskattat vårdmodellen, har den redan nu fortsatt att utvecklas i ett nytt team för personer som har större bekymmer med minnet.

Vad beträffar studien, så pågår en stor sammanställning av en mängd resultat, både i de andra medverkande länderna och i Skaraborg. Under studiens gång blev det uppenbart att studietiden – bara ett halvår – var för kort för att kunna göra vissa utvärderingar, varför det skulle behövas en treårsuppföljning.

## Kontakt

Om du önskar ytterligare information kan du kontakta:

**[ulla.andin@vgregion.se](mailto:ulla.andin@vgregion.se)** eller **[patrik.alexandersson@chalmers.se](mailto:patrik.alexandersson@chalmers.se)**.